

Käsitöö olümpiaad “ Mina ja maailm” -
keskkonnateadlik loovtöö

“ MÄHITUD KALTSUNUKUD ”

Hanna Allikas

Häädemeeste Keskkool

9.kl

Juhendaja: õp. Liie Juhkam

2021

TEEMA JA TEHNICALIIGI VALIK

Teostasin oma töö “Mähitud kaltsunukud” keskkonnasäästlikkuse ja taaskasutuse põhimõtetest lähtuvalt. Töö tegemisel sain kasutada erinevaid trikotaažmaterjale.

Mulle meeldib ja ka õpilaste hulgas on populaarne J.K Rowlingu poolt loodud Harry Potteri fantaasiaromaanide sari, mille nimategelane on noor võluripoiss, kes läheb õppima Sigatüüka Nõiduste ja Võlukunsti kooli.

Seetõttu otsustasin valmistada selle sarja peamised tegelased. Soovikorral on teistel õpilastel edaspidi tegelasi juurde võimalik meisterdada. Nukud jäävad Häädemeeste Keskkooli raamatukokku.

NUKUD

Nukurahvas on üks pika ajalooga rahvas. Seda toetab ja kinnitab asjaolu, et oma pika olemasolu vältel on nad jõudnud jaguneda erinevateks ja tihti täiesti eriilmelisteks liikideks.

Üldjoontes võib jaotada nukurahva kahte suuremasse grupp. Ühes osas on need nukud, keda kasutatakse inimeste lõbustamiseks ja huviks, nendega suhtlemisel on initsiatiiv inimeste käes. Sinna kuuluvad mängunukud ja ka mehaanilised nukud, moenukud, filminukud, teatrinukud, dekoratiivnukud, kunstnikunukud, suveniirinukud.

Teises osas on peamiselt kõik need nukud, kel arvatakse olevat üleloomulikke võimeid. Sellepärast on ka inimeste ja selliste nukkude vahelises suhtluses olulisem osa nukkude endi käes. Sellised nukud ei teeni inimesi, vaid inimesed peavad hoolitsema sellisel puhul nende eest ise, lootes, et nukud sedaviisi ka inimeste endi probleeme aitavad lahendada. Sellesse kategooriasse kuuluvad kõiksugused kultusenukud: jumalanukud, viljakusenukud, nõidusenukud, surnute hingenukid, huanukud, kirikunukud ja igasugused muud maagilise väega nukud.[2]

MÄHITUD KALTSUNUKUD

Nukkude valmistamise juhendi sain õpetajalt [3]. Nii valmistati sajand tagasi lastele mänguasju ja lapsed olid võimelised neid ka ise valmistama.

Foto 1. Tekstiilribade lõikamise juhend [3].

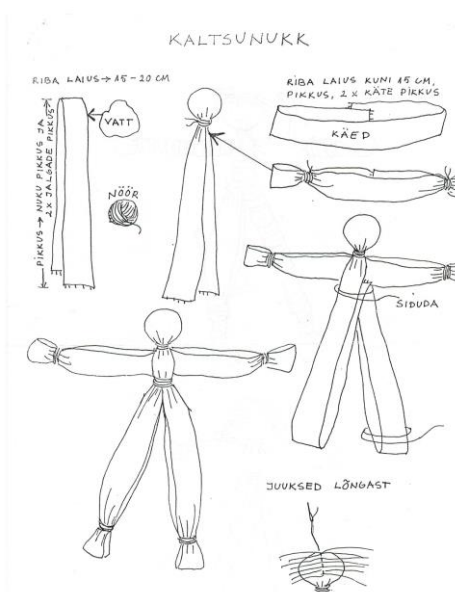

Foto 2. Nuku keha sidumine [3].

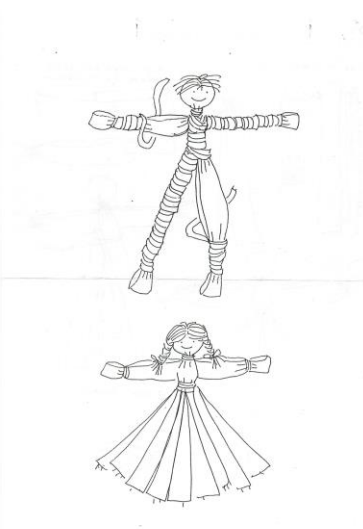

Foto 3. Nuku mähkimine [3].

NUKKUDE VALMISTAMINE

Nukkude valmistamisel kasutasin erinevaid tekstiilmaterjale (keha, riietus jm), täitematerjali (pea täitmiseks), erineva jämedusega niite (õmblemiseks ja sidumiseks), peenikest traati (nuku kätele ja jalgadele liikuvuse andmiseks).

Nukkude valmistamisel lähtusin raamatusarja peategelaste kirjeldustest ja piltidest.

Foto 4. Raamatu peategelased [1].

1. Esimese asjana valmistasin ette kaltsuriba, millest hakkasin nukku valmistama, selleks läks vaja kääre, niiti, nõela ja trikotaažist riidetükki. Lõikasin ristkülikukujulise ja murdsin pooleks. Murdmise kohale paigutasin pea täitematerjali ja sidusin jämedama niidiga kinni.

Foto 5 ja 6. Nuku keha valmistamine. Autori fotokogu.

2. Käte valmistamiseks lõikasin sobiva pikkusega riideriba, mille sisse panin peenikese traadi. Traadi otsad pöörasin 1 cm ulatuses tagasi, et need läbi riide ei tuleks. Sidusin otsad nõoriga kinni ja asetasin nuku keha sisse. Seejärel sõlmsin kinni nuku vöökoha.

Foto 7 ja 8. Nuku käte valmistamine. Autori fotokogu.

3. Nuku jalgadele lisasin samuti traadi, sidusin otsad kinni. Et keha jääks tugevam, mähkisin selle riideribaga üle ning kinnitasin lahtise otsa mõne pistega kinni..

Foto 9 ja 10. Nuku jalgade valmistamine, keha mähkimine. Autori fotokogu.

4. Nukkudele valgete pluuside jaoks mähkisin valge trikotaažriba ümber keha.

Foto 11. Nukkudele rõivastuse mähkimine. Autori fotokogu.

5. Nägudele õmblesin silmad, nina ja suu. Juuste jaoks valisin tegelase karakterile sobiva lõnga.

Foto 12. Nukkudele nägude ja juuste valmistamine. Autori fotokogu.

6. Riietuse jaoks mähkisin püksid ja seeliku trikotaažribast, kinnitasin lipsud, õmblesin mustast kangast hõlstdid ja kinnitasin keha külge.

Foto 13. Nuku riietuse valmistamine. Autori fotokogu.

7. Lisasin nukkudele neid iseloomustavad detailid. Hermionele valmistasin raamatu ja kinnitasin liimiga käe külge. Raamatu puhul kasutasin märkmepaberite pakki sisu jaoks ja pappi kaante jaoks.

Harryle valmistasin mustast viltmaterjalist mütsi ja kinnitasin pea külge. Võlukepiks on pooleks murdunud puidust varras, mille sain õpetajalt. Kinnitasin selle õmmeldes käe külge ja lisasin ka natuke liimi. Prillid valmistasin peenikesest traadist ja kinnitasin pea külge.

Ron sai lisadetailiks luua, mille valmistamiseks kasutasin grilltikku, harjakarvu ja traati. Luua kinnitasin õmmeldes mõlema käe külge.

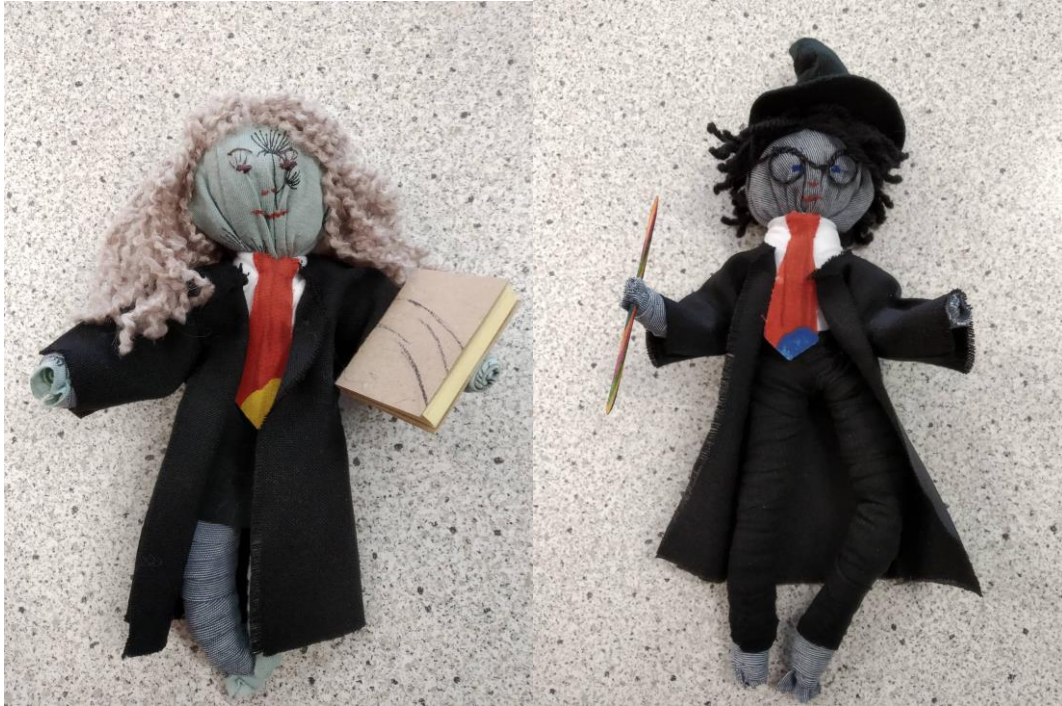

Foto 14 ja 15. Hermione ja Harry koos vajalike detailidega. Autori fotokogu.

Foto 16. Ron koos luuaga. Autori fotokogu.

8. Valminud mähitud kaltsunukud. Kuna käte ja jalgade sees on traat, siis on võimalik nukkudele loomulikud asendid anda.

Foto 17. Harry Potter, Hermione ja Ron. Autori fotokogu.

KASUTATUD ALLIKAD

1. https://i2prod.liverpoolecho.co.uk/incoming/article16167179.ece/ALTERNATES/s1200b/0_Harry-Potter-and-the-Philosphers-Stone.jpg
2. Toomet, T. “Maagilise väega nukud”, 2015, OÜ Hea Lugu
3. Viinapuu, L. Loengu materjalid, 2005.